

Rozhovor se Zdeňkem Bonaventurou Boušem [pravoslavná liturgie III, LvH o vězení]
Ladislav Hejdánek – Bonaventura Bouše

- ◆ diskuse, česky, vznik: nedatováno, asi 70. léta
- ◆ discussion, Czech, origin: nedatováno, asi 70. léta

Rozhovor se Zdeňkem Bonaventurou Boušem [pravoslavná liturgie III, LvH o vězení] [1970]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini 3 (flash/pro) – únor 2026]

--- (s1 prvních 20 minut (Bony, pravoslavná liturgie)_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: No, tak po svatém evangeliu pokládají znamení kříže na svatý oltář a volá tu závěrečnou ekfonésis: „Neboť ty jsi posvěcení naše a k tobě slávu vysíláme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky i na věky věků.“ Lid odpoví: „Amen.“ A kněz vychází královskými dveřmi ze svatyně mezi lid, volá: „V pokoji odejděte.“ „V míru i jděte.“ Lid odpoví: „Ve jménu Páně.“

Ale to ještě není konec, víš. Teď jsou takové přídavky. Jáhen zvolá: „Pomodleme se k Hospodinu.“ Lid odpoví: „Pane, smiluj se.“ Kněz se postaví uprostřed lidu v lodi chrámové a říká zaambonovou modlitbu. Tu říká nahlas. „Dobrořečíš těm, kdo dobrořečí tobě, Hospodine, a posvěcuješ ty, kdo doufají v tebe. Spas lid svůj a požehnej dědictví svému. Plnost církve své chraň a posvěť ty, kdo milují krásu domu tvého. Oslav je božskou mocí svou a neopust nás doufající v tebe. Mír daruj světu svému, církvím svým, kněžím i všemu lidu svému. Neboť všechno dání dobré a každý dar dokonalý přichází shůry od tebe, Otce světél, a k tobě slávu a díkůčinění i klanění vysíláme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky i na věky věků.“ A lid odpoví: „Amen.“

A sbor počne závěr služby boží zpívaje: „Budiž jméno Hospodinovo požehnáno od věků i na věky, budiž jméno Hospodinovo požehnáno od věků i na věky, budiž jméno Hospodinovo požehnáno od věků i na věky.“ A kněz zatím vezme ze svatého oltáře na prestolní kříž: „Plnosti zákona i proroků, Kriste Bože náš, jenž jsi naplnil všechnu vůli Otce svého, naplň radostí i veselím srdce naše v každého času, nyní i vždycky i na věky věků.“

A vynáší kříž v obou rukou před královské dveře, volaje: „Požehnání Hospodinovo na vás skrze milost a lásku jeho v každý čas, nyní i vždycky i na věky věků.“ Lid odpoví: „Amen.“ A kněz počne: „Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě.“ A sbor pokračuje: „Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky i na věky věků. Amen. Pane, smiluj se, Pane, smiluj se, Pane, smiluj se, požehnej.“ Kněz žehná lid životodárným křížem, volaje: „Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvu přečisté Matky své, na prosby ctihodných nebeských sil netělesných, svatých slavných a chvályhodných apoštolů, svatých [nesrozumitelné] patronů chrámu a světců, jejichž památka se ten den koná, svatého otce našeho Jana, arcibiskupa cařihradského, Zlatoústého, svatých bohonosných otců našich, svatých spravedlivých prarodičů Božích Jáchyma a Anny i všech svatých, nechť se smiluje nad námi a spasí nás, neboť je dobrý a milovník lidí.“ V neděli se říká: „Zmrtvýchvstalý Kristus, pravý Bůh náš“ a ostatní tam.

Kněz podává kříž, lidé uctivě líbají, a potom přijímá *antidoron* z toho, co zbylo z *prosfory* po svaté službě boží. To se zatím rozkrájí, kostelník má tác, a když políbíš kříž, tak si vezmeš kousek. Sbor zpívá mnohaletí panovníku, patriarchovi a biskupovi. A jáhen zatím přijímá zbožně, co zbylo ve svatém kalichu, pozorně jej očistí houbou a uspořádá všechno, modle se zpěv starce Simeona: „Nyní propouštíš, Hospodine, služebníka svého podle slova svého v pokoji, neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před tváří všech národů, světlo k osvícení pohanů a slávu lidu svého izraelského.“ Také kněz svlékaje posvátná roucha, říká tentýž zpěv a přidá *tropary* o svatém Janu Zlatoústém nebo svatém Vasilu Velikém, o světcích, jejichž památka se koná, i o přečisté Bohorodičce. Potom oba vzdavše díky učiní poklony a vyjdou z chrámu. Konec služby boží.

Hejdánek: Tvrdej katolík s tou tradiční teologií, tak jsem byl u toho dost zmatenej, jsem se tam cítil zvláště. Když to vidíš na vlastní oči, sugestivní je to obrovsky. To cítíš sám, to je divadlo.

A taková divná teologie je v tom, především je to příšerně monofyzitické, to sis všiml. To vždycky Kristus Pán a Bůh a pořád ty trinitární formule jsou tam zdůrazňovány.

Jiný hlas: Zvláštní věc jako tenhle ten strašnej soud.

Hejdánek: No, ten strašnej, ano, na strašném sudišti, abychom měli dobré zastoupení na strašném sudišti Kristově.

Jiný hlas: Taková ta bázeň pořád, „z věrou i strachem Božím přistupujte“.

Hejdánek: Že přímo se mluví o Kristu.

Jiný hlas: Ano, o strašném soudu Božím, ano. No, to je ikona, právě tam ta hlavní ikona.

Hejdánek: To je ten monofyzitckej prvek, tam je to neobyčejně výrazné, poněvadž jinak se ponechává soud Bohu.

Jiný hlas: Ano.

Hejdánek: Tady bude soudit Syn člověka, ano, to tam říká, až si usedne k soudu Syn člověka, tak to je to strašné sudiště. To je tam pořád. No, to je tam zrovna v tomhle tom chrámu, kam v neděli půjdeme. Tam ta hlavní ikona, ta spasitelova, tak ta se jmenuje Kristus Hospod – *Groznoe oko*, Hrozné oko. On má zvláště veliké oči, ta ikona. A to mně říká ta jedna babuška, už je nebožka, mně říká, že se jmenuje Hrozné oko proto, že člověk, když pohlédne na tu ikonu, tak je naplněn svatou bázní před strašným soudem.

Jiný hlas: A čím tohle, jak tohle vlastně vzniklo? Ono to není tady vymyšleno, že v Rusku, ale jak to tam vzniklo? V evangeliích se nenajde: „aniž já tebe odsuzuji, nepřišel jsem soudit“, až Syn člověka přijde soudit. To tam je několikrát. Jak to vzniklo? Nepochybně pozdějš.

Hejdánek: No, tam je to, jak oddělí ovce od kozlů a jak jim řekne: „pojdte požehnaní a odejděte zlořečení“. To je to hlavní místo, které je toto soudcovské u Matouše. A ta *parúsie* je spojena s představou soudu v liturgii všude. „Čtvrté příští bude, až jen k soudu přijde, to bude hrozný den, až vyjdou z hrobů ven, kdo by se již skryl před Pánem nejeden.“ Stará husitská. O Kristu čtvero příští, Písmo Svaté jistí. To je určitě ta dvojí tradice.

Jiný hlas: „Když v slávu přijde.“

Hejdánek: Ve starověku ta *parúsie* nebyla spojena s tou představou soudu, ale ve středověku tam zanikla vůbec ta sláva té *parúsie* „zdvihněte hlavy vaše, neboť se přiblížilo vykoupení vaše“, ale rozhodující byl ten soud. *Dies irae, dies illa*.

Rex tremendae maiestatis, qui salvandos salvas gratis, salva me, fons pietatis. Recordare, Iesu pie, quod sum causa tuae viae: ne me perdas illa die. ne me perdas illa die. Recordare, Iesu pie, quod sum causa tuae viae: ne me perdas illa die. Quaerens me, sedisti lassus, redemisti crucem passus, tantus labor non sit cassus. Iuste iudex ultionis, donum fac remissionis ante diem rationis. Quid sum miser tunc dicturus, quem patronum rogaturus, cum vix iustus sit securus?

No, ta *Dies irae*, ta je obrovská. Ona přece byla naplněna do značné míry, byla naplněna také naše zádušní bohoslužba. To se zpívalo, ten *Dies irae*, to byla sekvence. Pořád to, aby byl vysvobozen ten člověk na posledním soudu. Teď se to už nezpívá, teď to škrtli. Byl to nádherný zpěv, to jsou skvělé texty. A z toho očekávání *parúsie* tam není vůbec nic.

Rex tremendae maiestatis, qui salvandos salvas gratis, salva me, fons pietatis. Quid sum miser tunc dicturus, quem patronum rogaturus, cum vix iustus sit securus?

No, k tomu soudu, odkud já skáču. To se vždycky zvlášť křížují na tu přítomnost, když se ozve to strašné soudiště, tak to se zvlášť zbožní všichni křížují. Já také. Protože v tu chvíli je to tak poetické a tak dramatické, ta bohoslužba, že v tu chvíli jsem s těmi lidmi dost zajedno, ale jenom v tu chvíli.

No, ono je to: „Mnozí mně řeknou v ten den: když jsme tě viděli atd., řeknu jim: odejděte ode mě, nikdy jsem vás neznal.“ Tam třeba, jak je to v *Horském kázání* dokonce. Ne ten, kdo mi říká: „Pane, Pane“.

Mnozí mně řeknou v onen den: „Zdalipak jsme ve jménu tvém d'ábly nevyháněli a zdalipak jsme ve jménu tvém neuzdravovali?“ A já jim řeknu v onen den: „Odejděte ode mě, nikdy jsem vás neznal.“ Tak tohle si ti středověcí lidé obrovsky zapamatovali.

Ale tohle jsou starší texty než středověké, to jsou pozdně antické texty. To, co se zpívá, to je všechno pozdně antické. Také právě ta přímluva, pořád se tam jmenují ti svatí, pochopitelně, poněvadž Kristus už je ten Bůh náš, a tak už není prostředník. Tam už vůbec není prostředník. Z prostřednictví Kristova nezbyvá nic, to jsi si všiml. Ten je roven Otci a vždycky se jmenuje s Otcem a s Duchem svatým, a mezi Kristem a mezi těmi věřícími musí být to dobré zastání u strašného soudu Kristova. A k tomu jsou ti svatí. To je tam mnohem výraznější než v západní zbožnosti. V západní zbožnosti je to v lidové zbožnosti, ale v liturgii to nikdy není. Tam nikdy nemáš prosbu k nějakému svatému v liturgii nebo toto zdůraznění toho prostřednictví tam celkem dost mizí, to prostřednictví té přímluvy svatých. Ale tady v této byzantské

liturgii je to pořád. Právě tomu jsem se vždycky smál, když jsem si uvědomil, že třeba pravoslavní jsou členy Světové rady církví, protože jsem si říkal, jak se mohou tito lidé shodnout s reformovanými, když se s nimi neshodneme ani my. To bylo vyloženo církevní politikum, nic jiného.

Protože když se tam říká o mariánství a tak dále, no tak to tam vůbec... to je Bohorodička, to vidíš při eucharistické modlitbě: *Dostojno jest jako voistinu, blažiti tja Bogorodicu, prisenoblaženuju i nepreporočuju i matě Boga našeho. Čestnějšuju cheruvim i slavnějšuju bez sravněnja serafim, bez istlěnja Boga Slova roždšuju, suščuju Bogorodicu tja veličajem. Prečistuju, presvjatuju, preblagoslověnnuju vladičicu našu i prisenoděvu Mariju. So vsěmi svjatymi, Bogorodiceju Marijeju, so vsěmi svjatymi pomjanuvše, sami sebě i drug druga i ves život náš Christu Bogu predadim. Sami sebě i drug druga i ves život náš Christu Bogu predadim. Sami sebě i drug druga i ves život náš Christu Bogu predadim.* A pořád ten Kristus Bůh.

Je to divadlo, a s večerí Páně, to je svatý oltář, to je oběť, obětní... Já vím, on sám sice vždycky říká „duchovní oběť“, *logiké latreia*, ale ten kněz tam má spoustu pokorných řečí, že pořád „Bože, očisti mě, hříšného“ a tak, to se tam pořád opakuje, ale přitom tam vystupuje jako vladyka. To je také zajímavé, ten kněz a kníže, a ještě vladyka. „Blagoslovi, vladyko,“ tím to začíná. Zvolají: „Blagoslovi, vladyko,“ a vladyka zdvihne evangelium a zazpívá: *Blagosloveno carstvo Otca i Syna i Svjataho Ducha, nyně i prisno i vo věki věkov. Amin. Mirom Hospodu pomolimsja. Hospodi pomiluj.* A začnou mírové ektenie. Když není jáhen, tak tohle všechno kněz dělá sám, vyřikává sám místo jáhna a ono to bez jáhna už není tak hezké, protože ten jáhen tam patří. On potom všechno zpívá sám, strašně pospíchá. Bez jáhna... a jáhnů je málokdy. V Rusku byli jáhni málokdy, jenom v těch velkých, takzvaných sborových chrámech, kde byl *sobor*, jak oni říkají. To znamená tam, kde bylo duchovenstva víc, tak tam byl jáhen. V obyčejných venkovských chrámech jáhen nebyl, tam mají jenom *popa*.

Ve všední den také není lid, není tam chór, je tam jenom ten ďáček, jak oni říkají, ten *palamář*, kostelník. Ti si zpívají spolu. Ďáček je v lodi a kněz je v oltáři a zpívají spolu. Ale jenom zpívají, takže kdo neumí zpívat, nemůže být knězem. Tam se musí umět zpívat a dobře. Právě proto, že si vpádají do řeči, překrývají se. To jsi četl tam u toho...

Jiný hlas: Ano.

Hejdánek: To začalo hrozně rozčilovat, ten dvojhlas, že kněz ještě zpívá a chór už začíná. To ty staroobřadce příšerně rozčilovalo, ale ono je to krásné, jde to potom v jednom toku.

Jiný hlas: Předchozí výklad z pravoslavné liturgie je celkem na třech kazetách. Zprvce na kazetě šedesátiminutové číslo 18, potom na devadesátiminutové číslo 55, jenom strana B, a posléze na devadesátiminutové číslo 53, strana A, něco přes třetinu, asi 1 až 32. Záznam byl proveden 19. 11. 75.

--- (s2 prvních 22 minut (o poměrech a o věznění)_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: Všechno to, co jsme slyšeli, on tak opakoval, jak to vypadá, jaká je situace. On taky říká, že třeba strukturální změny a ten zájem podniku a tak dále, tak oni nakonec budou provádět tyhle ekonomické věcičky. Ovšem otázka je, nakolik se jim to povede při téhle kádrové politice.

Hejdánek: Ano. Ano.

Jiný hlas: To je teda ten vtip, jak to skloubí s udržením aparátu, který je prvořadou péčí. Ovšem tady jde ještě o něco jiného. Lidi jsou ochotni, za předpokladu, že to takhle nějak bude klapat, že nedojde k nějakému krachu, lidi jsou ochotni se i nakonec vnitřně s tím smířit. Samozřejmě dál už nejít než smířit se.

Hejdánek: Podívejte, to všechno platí, dokud životní provoz relativně pokračuje. Kdykoli přijde sebemenší krize, tak všechna ta spokojenost se otřeše.

Jiný hlas: Ano. A zvládnout je možno jedině tam, kde v době krizí je možno počítat s loajalitou.

Hejdánek: Ano.

Jiný hlas: To je to. Jenže zase obráceně, tam, kde v době těch relativních jakýchsi jistot převládne taková sebezpokojenost, tak tam v době krize nevznikne nic jiného než zase jenom naprosto neuvědomělá jakási kritika, aniž by tady cokoli bylo, na co by se mohlo potom v příhodném okamžiku navázat.

Hejdánek: Podívejte se, tak isto ta každá společnost potřebuje určité elity. Vypracovávat program, to byla vždycky funkce elit. Teď je otázka toho, tyto programy se musely sdělovat. A teď je otázka, jak je sdělit v tomto totalitním systému. To je ten celý problém.

V Rusku se vytváří velmi odvážná, s osobním ručením spojená činnost vydávání té *Kroniky běžných zpráv*. A kdo to byl teď, Jakir? To je syn toho popraveného generála, který je vědec a který byl teď zatčen. On dodává všechny možné zprávy z Ruska západním agenturám z toho důvodu, aby to přišlo k dobru ruskému národu, který se to dozví krátkovlnným vysíláním z ciziny skrze *Hlas Ameriky*, *BBC* a *Svobodnou Evropu*.

Toto je vždycky spojeno s ohromným rizikem, když připočtete ty strašlivé metody zavírání do psychiatrických klinik, kde je hned od začátku špičují různými injekcemi a tak dále. To jsem jednou slyšel delší reportáž udělanou v souvislosti s tím, když jich tam bylo tak moc – to byl ten Jakubovskij, který byl tenkrát tam dodán. Prostě v noci přijde sanitka a tajní převlečení v bílých pláštích tvrdí, že je tam duševně chorý, že dostali hlášení, že ho musí odvézt na psychiatrickou kliniku. Člověk zdravý, normální nekonformista. Když protestuje, že je zdravý, tak mu napíší tu nemoc, která souvisí s těmi ostrými efekty. A když se projeví rezignovaně, tak že to je taky psychická úchylna, protože je flegmatik a tak dále. V každém případě je to úchylna, tak ho tam přivedou bez vyšetřování a hned mu píchají injekce, o kterých on zkrátka nemůže vůbec zasáhnout, neví, co se s ním děje.

Takovéhle sovětské metody k nám tady ještě nepronikly. K nám proniklo jenom to, že se stalo obvyklým dokazovat přičetnost pachatele nebo také nepřičetnost pachatele. Například jednomu Dusovi doporučovali, aby se dal prohlásit za nepřičetného, že ho to z toho procesu vyvede. Dokonce i Kejř otci Dusovi toto doporučoval. Tak toto máte právě ten nejtišší způsob zbavování se... [nesrozumitelné] Na koho ti Rusové začnou navazovat duchovně, až tato éra bude u konce. To bylo takové dědictví právě té celé literatury 19. století ruské, to nemůže umřít. Ale jak to bude působit.

Jiný hlas: Zajímavé je, že teď vydali kompletního Dostojevského ve svazu. Já jsem se ptal s trošičku zpožděním v sovětské knize, tam nic nemají. A ta dotyčná slečna... to jste na velkém omylu, tam se ledacos se tam, a spíš tady než v Rusku se to dostane.

Jiný hlas: No ano, pochopitelně. Ale kupodivu, možná byla neinformovaná zrovna, já jsem tam byl v takové době, kdy jich tam bylo málo, tak ani nevěděla, jestli jim to přišlo. Že nějaký Dostojevský, ale jestli kompletní všechno, tak to nevěděla.

Hejdánek: Vlastně se tak zdokonaloval v kandidátské zkoušce v ruském jazyce.

Jiný hlas: No jo. No a v Dostojevském zas, to se jinak učí. No, já jsem přelouskal *Annu Kareninu* dokonce, kdysi dávno. To je snad horší než Dostojevský.

Hejdánek: Dostojevský... tam pracuje člověk vůlí.

Jiný hlas: No, a jde to matně. Tolik vůle nazbyt... tak já jsem nevyužitý v současné době [nesrozumitelné]. [smích] No a musím jít někam. A jak se ti tedy jevila Československá republika po tom půlroce?

Hejdánek: Nijak nově. Tak spíš jako všechno získalo pevnější obrysy. Ale mně se nezdálo, že... totiž pocity jsou takové nezajímavé celkem. Nic překvapujícího na tom není. Já jsem po těch prvních chvílích, kdy člověk je trošku zaskočen novou situací, tak jsem s takovým dost značným humorem to celé sledoval. A já jsem několikrát ještě tu první noc se tak pochechtával v duchu tomu, když jsem si pomyslel, jak se tam brodí v tom šíleném marastu v té mé pracovně. Ta věc mně připadala dost směšná. Já jsem to už taky kolikrát říkal, se mnou bylo těžko vydržet, jak potvrzuje Heda. Byl jsem takový nervózní až neurotický, reagoval jsem nepřiměřeně na mnoho věcí a taková vnitřní nespokojenost. Ta mě rázem opustila ve chvíli, kdy mě zatkli. Já jsem se uklidnil, tak jsem jako najednou měl dojem, že už nejsem na vedlejší cestě. Že jsem se opět dostal na tu hlavní linii, do toho proudu hlavního. Že nejsem v zátočině. Prostě takové určité uklidnění. To už je interpretace, co jsem teď říkal, určité uklidnění, to byl fakt. A kromě těch situací určité nové nervozity z toho, že čekám, kdy přijde vyšetřování a ono nejde, nebo takovéhle věci, že příliš mnoho nového a člověk se seznamuje teprve, tak kromě tohohle skutečně to byla velikánská rekreace pro mě. Duševní i tělesná. Já jsem vždycky, když se tak do půl kilometru kolem mě vyskytne

někdo s angínou nebo s chřipkou, tak jsem tu angínu nebo chřipku vždycky dostal. Tam na cele se mnou na patře byli nemocní, kteří měli povoleno ležet a polykali penicilin nebo ten acylpyrin, jednou chřipka, jednou angína, já to nedostal. Ten způsob životosprávy nebo přesně řečeno ta ztráta jakékoli možnosti aktivního pohybu nebo téměř... já jsem si představoval, že to bude mít strašné následky na mou páteř. Mně se vůbec páteř neozvala. Přičemž tam se sedělo takovým nemožným způsobem bez opěradla na židli, ty nám až velmi pozdě pak vyměňovali z neznámých důvodů, ale byly tam takové ošklivé jenom takové štokrlátka železné těžké. A na tom sedět, to byl problém. Já jsem to nevydržel dlouho na tom sedět, musel jsem vstávat, chodit tři kroky tam, tři zpátky. Ale kupodivu ta páteř mě bolela tam mnohem míň než doma. Takže i po tělesné stránce to byla takřka... jak to říkal jednou Moravec při ohlašování, to už jsem ti říkal, Hedo. Vyhlašoval sbírku na pomoc farským rodinám a vdovám. A teď říkal na co, když jsou v nějaké finanční tísní nebo potřebují to, a nebo nějaké vězeňské... lázeňské vězení. Říkal lázeňské a pak šel dál, vůbec si toho sám nevšiml. Tak tam nastalo takové mírné oživení v té lázeňské věznici. To váš Růžička seděl vedle mě, na klíně dítě, a pak byl natřískán. Tak se to tam taky mělo. Svým způsobem... možná, že... No a v té době, co jsem dostal v prvním balíku sešity prázdné a začal jsem psát, no tak jsem si vůbec už neměl na co stěžovat, takřka. Přesto jsem si stěžoval.

Jiný hlas: A jak se ti jevila ta sociální... ta *laudationis*? Jak se ti jevila ta sociální skutečnost v té cele?

Hejdánek: Já jsem to včera vykládal paní profesorce. Freud, když propouštělo *Gestapo* z vězení, tak musel podepsat prohlášení, že tam s ním slušně zacházeli. On si to přečetl, pokýval hlavou, už starý pán, a pak se zeptal, jestli tam může něco ještě doplnit. A oni znervózněli: „No a co tam chce?“ „Jenom jednu větičku.“ „No tak uvidíme.“ A tam napsal: „Mohu *Gestapo* vřele doporučit každému.“ [smích] Já jsem svým způsobem byl překvapen, očekával jsem, že se tam bude mnohem hůř jednat. Pravda je, že jsem pocítoval trochu s takovou nelibostí, že se se mnou jednalo líp než s jinými. A nejenom se mnou, taky snad ještě s dalšími, ale že jsem byl svědkem toho, jak s jinými, zejména s těmi mladými kluky, co se tam dostali, se jednalo až neuvěřitelně takovým brutálním způsobem. To je možná příliš silně řečeno brutálním, takovým tvrdým, takovým neurvalým spíš než brutálním, takovým nekultivovaným... no tak možná kdežto já jsem si opravdu nemohl stěžovat kromě několika drobností, kdy jsem byl rozhořčen, tak jsem prakticky neměl důvodu si stěžovat. Tady jde o to jednání, osobní jednání těch lidí, kteří tam jsou ve funkci. Něco jiného je, že důvodů je, pokud jde o porušování zákonnosti, o celou tu nedůslednou proceduru, libovolnou a tak dále, tyhle věci, to je něco jiného, na to není možno si nestěžovat. Já jsem se tam nesetkal za celou dobu, co jsem tam byl, s nikým, kdo by tam byl opravdu jen ty dva měsíce, jak stanoví zákon pro vyšetřovací vazbu. Všichni déle.

Jiný hlas: A podle zákona tedy je dvoutměsíční?

Hejdánek: Dvoutměsíční. A zákon předvídá v naléhavých případech, zvláště zdůvodněných, že prokurátor může tuto lhůtu prodloužit. Tam není řečeno prodlužovat. Takže přesný výklad zákona je jednou, ale on to může udělat dvanáctkrát. Je běžné... první chlapec, s nímž jsem byl v cele, tam byl tři a půl roku ve vyšetřovací vazbě a poslední, od něhož jsem odcházel, tam byl, když jsem odcházel, tam byl 17 měsíců a dneska tam je.

Jiný hlas: A to formálně se to prodlužuje, nebo to běží prostě aniž...

Hejdánek: Formálně se to prodlužuje, ale moje poslední prodloužení vypršelo 25. února a propuštěn jsem byl 7. května. Od té doby jsem tam byl ilegálně a podepsal jsem to až v květnu. Jako dodatečně, ano. Jak koho napadne.

A to prodloužení vždycky chodí tak týden, čtrnáct dní po vypršení toho posledního termínu, čili dodatečně, nedělá se to předem a tak dále. Totéž platí třeba, zákonem je stanoveno, že policejně zadržen může být člověk 48 hodin. Tak mě tam zadrželi v pondělí večer, ale dostal jsem se do Bartolomějské až někdy ke třetí hodině. Celou noc jsem byl vyslýchán, takže jsem vlastně nocoval až odpoledne v úterý, kde nás bylo devět. No a tam z těch devíti pět lidí tam bylo déle než 48 hodin už. Z toho jeden chlapec tam byl od čtvrtka. Mě tam odvezli teprve ve středu večer, tak tam on ještě zůstával. Čili tam byl asi taky do čtvrtka, že tam byl týden místo dvou dnů.

Jiný hlas: A jaká je procedura toho uvalení vyšetřovací vazby?

Hejdánek: No, tak nejdřív se udělá dvojí výslech, což dělají vyšetřovatelé, tedy nejdřív první vyšetřovatel ještě patří k té k té...